

Jaarverslag 2022 en vooruitzien 2023

*Twee luchtfoto's
(bovenaan) Boerderij
Nieuwoord, toenmalig
gelegen aan de
Utrechtseweg, gezien
in de periode 1970-1974.*

*Nu gelegen aan de
Notengarde 3.*

Bron: HUA, 1929.

*(Onderaan) Boerderij
Den Oord, gelegen aan
de Tarwe-oord 2, 2a en
4, gezien in het midden
van de jaren tachtig van
de vorige eeuw. Maker:*

*onbekend, afkomstig
van FB Oud Houten.*

*Deze samengestelde
foto laat een van de
projecten zien waar we
in 2022 mee bezig zijn
geweest. Namelijk de
eigendoms geschiedenis
op een rij zetten van twee
boerderijen.*

STICHTING HOUTENSE HODONIEMEN

Voorzitter

S. J. van Scherpenzeel

Secretaris

A. Botermans

Penningmeester

G.A. van Scherpenzeel

Extern adviseur

J. van Herwijnen

De Stichting Houtense Hodoniemen is statutair gevestigd in de gemeente Houten.

Adres

Schonenburgseind 59, 3995 DB Houten

E-mail

houtensehodoniemen@gmail.com

Website

www.houtensehodoniemen.nl

Kamer van Koophandel KvK 72016752

Bank rekeningnummer NL92TRIO0379 3066 97

RSIN/fiscaal nummer 8589.46.294

Inhoud

- Voorwoord 3
- Activiteiten 3
- Reconstructie ritten 8
- Archieven 11
- Nationaal Archief 11
- RHC Rijnstreek en Lopikerwaard 12
- Het Utrechts Archief 12
- Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) 13
- RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis 14
- Archief Eemland 14
- Gelders Archief 15
- Aantal bezoeken 15
- Website 15
- Statistieken 21
- Social Media 22
- Winst en verliesrekening 2022 23
- Nawoord 23
- Fotoverantwoording 24

*Bestuur Stichting Houtense Hodoniemen v.l.n.r. Sander van Scherpenzeel (voorzitter), André Botermans (secretaris), Joop van Herwijnen (extern adviseur) en Gert-Jan van Scherpenzeel (penningmeester).
Foto: Frank Firet.*

Voorwoord

Na twee jaar Corona-pandemie was 2022 het jaar dat (bijna) alles weer kon en mocht. Een jaar met mogelijkheden, hoop en vooruitzien, waarbij zich alweer twee nieuwe wereldproblemen aandienen. De hoge inflatie en het uitbreken van een oorlog in Oekraïne. In het Coronatijdperk waren de mogelijkheden tot archiefonderzoek beperkt. Al zijn er twee nieuwe crisissen, deze hadden geen directe gevolgen voor de stichting. Diverse archiefdiensten bezochten we, we hebben informatie opgezocht en gepubliceerd.

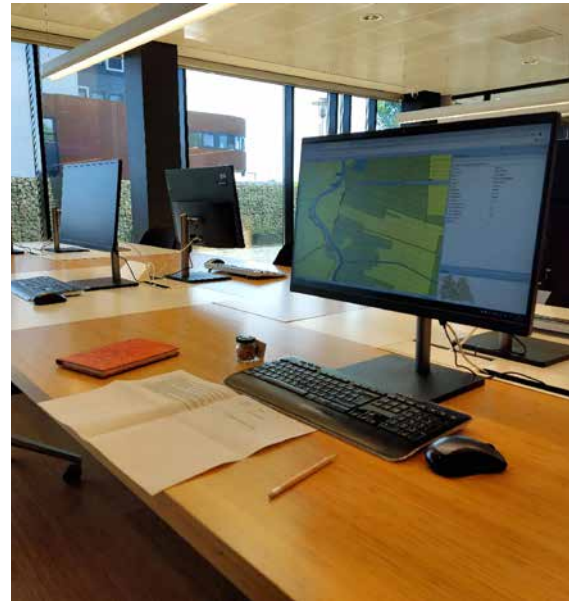
De studiezaal van het Gelders Archief, waar we op 28 april 2022 onderzoek deden naar familiegeschiedenis d'Yvoy. De familie had ruim een halve eeuw bezittingen in de stad Arnhem, waaronder boerderij De Geitenkamp.

De teller van het aantal bezoekers op de website gaf een mooi resultaat: in totaal 133.000 bezoekers. Dat is ruim een derde meer dan in 2021. Diverse pagina's kwamen gereed of kregen een make-over. Hierbij wijzigde de indeling van tabelvakken, of foto's in canvas gezet met behulp van een *vignet balk*.

Activiteiten

Rondleidingen Oud-Wulven

In de zomer van 2022 vonden er acht rondleidingen plaats door Oud-Wulven. Op een middag, om de drie weken, op een zaterdag en drie zondagen zijn de deelnemers meegenomen langs de Oud Wulfseweg. Hier kwam men langs de interessantste plekken en bezienswaardighe-

den. Eenmaal verplaatsten we een rondleiding, vanwege een te warme dag. Per keer deden rond de tien deelnemers mee. Wat vooral opviel, was dat vele lokale bewoners uit de omgeving van Oud-Wulven deelnamen. Oprecht zoals ze waren, brachten ze vaak nieuwe ideeën in, of vertelden ze over hoe het er in hun jeugd aan toe ging op Oud-Wulven. Al met al hebben er veel mensen met de rondleiding meegelopen. Daarbovenop hebben wij er ook voldoening uitgehaald. Onze gastvrouw,

Begin van de rondleiding op het parkeerterrein van boerderij Nieuwoord in 2022. Foto: André Botermans.

Marja Klever, eigenaresse van boerderij De Klomp, vond het enig, om op haar manier over de historie van haar gezin en de boerderij te vertellen.

Met het geven van de rondleidingen is een mooie opbrengst binnengebracht.

Op het moment van schrijven zijn de voorbereidingen voor een nieuwe serie rondleidingen door Houten Zuid in volle gang.

Speurtocht in het Oude Dorp

De afgelopen jaren heeft de stichting ondersteuning gegeven bij een verjaardagsspeurtocht, in opdracht van schoolmeester Kees Hagt. De ondersteuning bestond uit een historische uitleg geven bij de plattegrond van de Romeinse Villa aan de Burgemeester Wallerweg in het Oude Dorp. Aan de hand van een eerder ontwikkeld boekje, liepen de kinderen, samen met een ouder van klas, de speurtocht door het Oude Dorp. Hierbij konden ze vragen beantwoorden. Bij de plattegrond, verwerkt in het plaveisel van de Burgemeester Wallerweg, vertelden we over de historie van de Romeinse Villa.

In 1956 en 1957 vond er archeologisch onderzoek plaats, ten behoeve van de aanleg van de riolering en de reconstructie van de bestrating. Tijdens de opgraving, vond men de fundamenten van een Romeinse villa. Op vrijwel dezelfde plek stonden achtereenvolgens, in drie perioden, in de 1e eeuw na Chr., twee gebouwen van hout en een gebouw van steen. De villa opgetrokken uit steen was waarschijnlijk van een afgezwaaide Romeinse legerofficier geweest. De man, die

vermogen moet zijn geweest, vestigde zich hier na zijn dienstdienst uit het Romeinse leger. Hij liet een imposante villa bouwen, die voor zijn tijd van de meest moderne gemakken voorzien is, onder andere van verwarming.

Donderdag 24 februari 2022, was het de laatste keer dat we hierbij ondersteunden. De heer Kees Hagt ging na 40 jaar als leraar gewerkt te hebben met pensioen. Waarop een mooie samenwerking, na 6 jaar ten einde kwam.

Familiepapieren Sturkenboom van Tiellandt

De familienaam Sturkenboom is in de wijde omtrek een veel voorkomende achternaam. In het begin van de achttiende eeuw vestigde een zekere Heinrich Störckenbaum uit Duitsland zich op boerderij De Klomp in Bunnik. Het is aannemelijk, dat de diverse familietakken Sturkenboom de nazaten van deze Heinrich zijn. Bron betreffende Henrich Störckenbaum: <http://www.uijttewaal.nl/joomla/index.php/stamboomuijtt/stamboomsturkenboom> In het jaar 1794, verkocht Gijsbert van Koten, met zijn echtgenote Sophia van Schalkwijk, boerderij 't Hoge Land, gelegen aan de Houtensewetering 21 en 23. In de achttiende eeuw gelegen in het gerecht van Schonauwen. De koper van de boerderij was landbouwer Jan Sturkenboom. In de twintigste eeuw kocht een nazaat van Jan de titel van de 'Ridderhofstad' Tiellandt. Een perceel land van die naam, in het gerecht van Houten, is gelegen aan de overkant van de wetering en de boerderij. Kwam vermoedelijk aan zijn naam, omdat er tot de zestiende eeuw

Zicht op de Burgemeester Wallerweg, ter hoogte van het archeologisch monument. Waar in 1957, de fundamenten van de Romeinse villa onder de weg gevonden zijn. Dit gebeurde bij graafwerkzaamheden voor de aanleg van riolering. Foto gemaakt op donderdag 24 februari 2022 tijdens de laatste keer dat we assisteren bij het verzorgen van de speurtocht.

Boerderij Het Hoge Land aan de Houtensewetering 21 en 23, eens bewoond door familie Sturkenboom. Zij bezaten het Tiellandt perceel. Beeld uit de jaren zeventig van de vorige eeuw. Foto: Peter Koch..

een stenen toren op het perceel moet hebben gestaan. Om het gebouw zou een gracht hebben gelegen. Wat qua beeld in het landschap op een eiland zou hebben geleken. In het Middelnederlands, zou men dan zeggen 't ieland', wat we in de hedendaagse taal kennen als Tiellandt. Een zeventiende-eeuwse bron beschrijft dat bij een zitting voor het gerecht van Houten, gehouden door de schout (burgemeester) en schepenen (wethouders), twee aanwezige oudere heren getuigden dat ze zich nog uit hun jeugd konden herinneren dat er stenen restanten op het perceel aanwezig waren van wat eens vermoedelijk een woontoren moet zijn geweest. Het bouwwerk zou gestaan hebben, tegenover boerderij De Steenen Poort, aan de Warinenpoort 90. Op het terrein zijn woningen gebouwd aan de Gallierspoort en Germanenpoort. Sinds het jaar 1690 was het perceel dat Tiellandt heet, ruim 2 hectare groot. Het was in het bezit van de familie Van Westrenen uit Den Haag. In 1816 kocht Willem Hendrik Jacob baron van Westrenen (1783-1848) de percelen met de bijbehorende titel. De man, afkomstig uit een welgestelde familie, was vooral bezig met zichzelf nog belangrijker te maken. Door het aankopen van meerdere adellijik-titels, is hij verheven tot baron. Om diverse redenen werd aangenomen in de negentiende eeuw, dat Tiellandt eens een Ridderhofstad zou zijn geweest, wat later bleek

helemaal niet zo was. De baron voegde de titel 'Heer van Tiellandt' toe aan zijn achternaam, waardoor er in sommige gevallen gedacht is dat het een heerlijkheid betrof. Dit klopte dus niet. Na het overlijden van de baron, in 1848, is de titel doorverkocht aan andere families. Bij elke verkoop wisselde het bijbehorende archief ook van eigenaar. Dat archief werd daardoor steeds omvangrijker.

In het begin van de negentiende eeuw komt de titel door aankoop in het bezit van de familie Sturkenboom. Zij woonden op boerderij 't Hoge Land. In de jaren negentig, van de twintigste eeuw wist de heer Leen de Keijzer, hobbymatig amateurhistoricus, het archief bij de familie Sturkenboom te verwerven. De heer De Keijzer was op dat moment bezig een artikel te schrijven over Tiellandt. In 1995 overleed hij en kwam het archief terecht in de toenmalige Oudheidskamer van de gemeente Houten. Bij het opheffen van de Oudheidskamer, in 2012, kwam het archief uiteindelijk terecht bij het Regionaal Archief Zuid-Utrecht in Wijk bij Duurstede.

Een aangetrouwd familielid Sturkenboom die nog in het bakhuis van boerderij Het Hoge Land aan de Houtensewetering 21 woonde, komt in 2022 te overlijden. Het hoofdgebouw is verkocht aan de gemeente in een eerdere periode. Bij het opruimen van het huis, vond men nog diverse papieren, die toegevoegd kunnen worden aan het toebehorende archief. Een dochter van

Links: Portret van jhr. Willem Strick van Linschoten (1824-1878) geportretteerd in 1855, hij is de oudste zoon van jhr. Jan Carel Wendel Strick van Linschoten, echtgenoot van Dido Cecilia Agatha Delbeek (1832-1904). Bron: collectie Ten Houte de Lange te Zeist.

Rechts: Portret van Dido Cecilia Agatha Delbeek (1832-1904) geportretteerd in 1855. Echtgenote van jhr. Willem Strick van Linschoten (1824-1904). Schoondochter van jhr. Jan Carel Wendel Strick van Linschoten (1790-1850). Bron: collectie Ten Houte de Lange te Zeist.

het gezin Sturkenboom benaderde ons met de vraag om de papieren te laten overbrengen naar het archief in Wijk bij Duurstede. Inhoudelijk betroffen het enkele bijzondere kwitanties van notarissen over verkopen 'tiende' en de verkoop van de 'Ridderhofstad' Tiellandt. Deze papieren brachten we over naar het archief. Ze zijn voor eenieder te bekijken op de studiezaal in het familiearchief onder toegang 022.

Portretten Strick van Linschoten, Bosch van Drakestein en Van Scherpenzeel

In het jaar 2022 heeft de stichting diverse portretten weten te verwerven van adellijke personen. Veel portretten betreffen unieke schilderijen, die nog niet eerder op internet of in boeken gepubliceerd zijn.

Bij de boekpresentatie van de heer De Jong uit

Schipluiden, waarover later meer, kwam ik in contact met de heer Ten Houte de Lange uit Zeist. Hij is een nazaat van jhr. Willem Strick van Linschoten, die is gehuwd met Dido Cecilia Agatha Delbeek. Van een ander zakelijk contact uit Amsterdam had ik al begrepen dat hij nog portretten moest hebben. Na uitwisseling van contactgegevens kreeg ik vier portretten van het echtpaar.

Bij een particulier in Den Haag vonden we diverse portretten van familieleden Bosch van Drakestein uit de negentiende eeuw. Leden van de familie die het landgoed Nieuw Amelisweerd woonden.

Enkele jaren geleden legde de heer Van Vliet uit Woerden contact met ons. In de correspondentie die daarop volgde, kwam naar voren dat hij familie van ondergetekende is. Al bleken er wel

Links: Portret van jhr. Willem Bosch van Drakestein van Nieuw Amelisweerd (1798-1853) in de periode 1835-1840. Het portret bevindt zich in particulier bezit.

Rechts: Portret van Johanna Sara ten Hagen (1802-1863), echtgenote van jhr. Willem Bosch van Drakestein. Het portret bevindt zich in particulier bezit.

zeven generaties tussen te zitten. De grootmoeder van de heer Van Vliet was een Van Scherpenzeel. Ze groeide op bij haar familie, op boerderij De Uithof (Toulouselaan 45) dat toen nog in De Bilt, maar later bij het grondgebied van de gemeente Utrecht behoorde. In de achttiende-, negentiende eeuw tot 1920 behoorde de boerderij bij het landgoed Rhijnauwen. De stamvader, Anthony van Scherpenzeel, bewoonde de boerderij sinds ca. 1835.

Met het verstrijken van de tijd en de daaropvolgende correspondenties, kwamen er diverse familiefoto's uit het archief van de Van Scherpenzeel-Uithoftak beschikbaar. Met goedkeuring mochten we de foto's uit de vervlogen jaren gebruiken. Waarop de familie op de boerderij te zien was. De foto's geven een goed beeld van de geschiedenis van de boerderij en zijn bewoners.

Portret van Anthony Jan Helmert van Scherpenzeel en Rie van Scherpenzeel, met het vee bij boerderij De Uithof in 1940-1945. Bron: Dick van Vliet uit Woerden.

Artikel Kasteel Vuylcop

In 2018 begon in opdracht het verwerven, archiveren en overbrengen van het archief van kasteel Vuylcop. Hierover is in voorgaande jaarverslagen meer te lezen. Een hierop aansluitende vraag van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht en de Historische Kring Tussen Rijn en Lek, was om een herzien geschiedenis verhaal te schrijven voor het tijdschrift 'Het Kromme Rijngebied'. Een artikel dat niet alleen uitvoerig in zou gaan op de geschiedenis maar ook op het verwerven en onderbrengen van het archief.

Voor het schrijven van het artikel, waarmee in 2020 was begonnen, was meer informatie nodig en dus meer archiefonderzoek. Helaas waren ook de archiefinstellingen door het uitbreken van de Coronapandemie gesloten. Er is gewacht, totdat deze weer open gingen om hier alsnog de benodigde informatie te kunnen opzoeken. Door 'persoonlijke' omstandigheden in 2021 en hobbymatige andere prioriteiten, bleek het schrijven toch meer werk en dus tijd te vergen dan gedacht. Na veel overleggen met de redactie van het tijdschrift en het ook het zelf kritisch bekijken van de tekst, kunnen we concluderen dat we er heel veel van hebben geleerd. In de zomer van 2022 keurde de redactie het artikel goed. Met de toezegging, dat het in het decembernummer van 2022 zou verschijnen. En zo geschiedde. Een mooi wapenfeit weer.

terdijk in bezit heeft. Voor eventuele toekomstige ontwikkeling van het perceel wilde men een eigendomsgeschiedenis onderzoek laten uitvoeren, met een te schrijven bijbehorend rapport. Het rapport is nodig voor eventuele voorlegging aan de gemeente, als men van plan is om tot een ontwikkeling van vastgoed te komen. Na weder-

Sander van Scherpenzeel overhandigt de heer Vincent Heijman (rechts), voorzitter van St. Vuylcop, een exemplaar van het historisch tijdschrift 'Het Kromme Rijngebied' van de Historische Kring Tussen Rijn en Lek, uit december 2022. Het artikel, gaat over de historie van Kasteel Vuylcop, met daarbij beschreven de overbrenging van het archief naar het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) in Wijk bij Duurstede.

Rapport eigendomsgeschiedenis perceel

In het najaar 2021 werd door een zakelijke relatie van de stichting, een potentiële opdrachtgever voor een historisch onderzoek voorgesteld. De opdrachtgever wilde meer weten over een perceel grond dat hij in Geldermalsen aan de U-

zijdse overeenstemming is hieraan begonnen. Onderzoek werd uitgevoerd vanaf de computer. Een keer brachten we een fysiek bezoek aan het betreffende perceel.

In het voorjaar van 2022 kwam het rapport gereed. De opdrachtgever was zeer tevreden met het resultaat.

Boekpresentatie op Huis Amerongen

Op zaterdag 18 juni 2022 waren we aanwezig op Huis Amerongen in Amerongen, bij de boekpresentatie 'Van Macht naar Folklore (2), Heerlijkheden in de provincie Utrecht na de Franse Tijd'. Geschreven door Peter de Jong uit Schipluiden. In de tuin van Huis Amerongen vond de presentatie plaats. De stichting heeft vooral zijn aandeel gehad in het advies over de heerlijkheden van Schonauwen, Houten en 't Goy en Oud Amelisweerd. In de jaren van de Coronapandemie werd veel gecorrespondeerd met de auteur over de betreffende heerlijke rechten, die er nog zijn of waren binnen de gemeente. Op aangeven van de stichting heeft de auteur zijn verhaal compleet kunnen maken.

De middag was zonovergoten, diverse notabelen waren aanwezig. Het boek werd gepresenteerd onder het genot van een hapje en drankje.

Rondleiding langs de Vaartsche Rijn

Op zaterdag 30 april 2022 heeft een deel van het

bestuur aan een rondleiding deelgenomen. We werden meegenomen door de voorzitter van de Historische Kring Tolsteeg-Hoograven, de heer Peter Sprangers. Tijdens de wandeling kregen we veel te horen over wat eens de bestaande buitens- en steenfabrieken waren. Die vooral in de achttiende- tot aan het begin van de twintigste eeuw, aan of in de buurt van de Vaartsche Rijn stonden. Over alle andere soorten van nijverheid in metaal en stoffen werd verteld.

Reconstructie ritten

Reconstructie ritten is ons jargon voor een expeditie of ontdekkingsstocht. Er op uit te gaan in Nederland, om te onderzoeken of bepaalde landschappelijke elementen, boerderijen, begraafplaatsen, huizen, straten of wegen er nog zijn. En of er nog iets tastbaars te zien is van de geschiedenis van weleer. Doel of bestemming van de reconstructie ritten vallen altijd binnen het werkveld van de stichting.

Begraafplaats Dorpskerk en Landgoed de Arenberg/Vrijheidslust in De Bilt

Zaterdagmiddag 26 februari 2022, op een zonovergoten dag, ondernamen we een fietstocht vanuit Houten naar De Bilt. Bij de oude dorpskern van De Bilt, aan de Dorpsstraat vanouds Steenstraat, deden we onderzoek naar de diverse notabelen die daar begraven zijn. Het geval wil, dat de begraafplaats in zeer slechte staat verkeert. Hierdoor zijn diverse graven slecht of geheel niet leesbaar meer, of ze verkeren in afbrokkelende staat. Het doel van de tocht was het vinden en fotograferen van graven van familieleden Strick van Linschoten. Van de heren van het Landgoed Oostbroek en De Bilt vonden we ook het grafmonument.

Hierna fietsten we naar de westkant van de oude dorpskern, waar tot de negentiende- en twintigste eeuw de landgoederen de Arenberg en Vrijheidslust lagen. De Arenberg was tot het midden van de negentiende eeuw in het bezit van jhr. Diderik Willem Jacob Strick van Linschoten (1776-1854). Vrijheidslust behoorde aan de familie Van Hangest d'Yvoy van Houten en 't Goy. Beide families staan in verband met het onderzoeksgebied van de stichting.

Van landgoed de Arenberg, is alleen nog een straat met villa's en rijtjeshuizen te zien. De oude parkvijver en de duiventoren zijn nog aanwezig. Het landgoed Vrijheidslust werd in de negentiende eeuw afgebroken, later kwam hier het Van Boetzelaer park te liggen.

Op een later moment komen we nog eens terug

Straatnaambord van villawijk Park Arenberg in 2022, waar eens het landgoed van jhr. Diderik Willem Jacob Strick van Linschoten gelegen was.

Gezicht op de Dorpskerk van De Bilt, gelegen aan de Dorpsstraat vanouds Steenstraat te De Bilt.

De gedenksteen, gelegd door Alida Isabella van Westrenen in 1771. De steen zit in de voorgevel van het huis aan de Sterkenburgerlaan 2-4.

naar de begraafplaats. Om dan met iemand, die plaatselijke kennis van zaken heeft, de graven beter te bekijken.

Hardenbroek, Langbroek en Sterkenburg

Zondagmiddag 24 april 2022 ondernamen we een fietstocht naar Cothen en Langbroek. Aangekomen bij de Ossenwaard in Cothen, werden de boerderijen De Hoop (Ossenwaard 19) en de Ossenwaard (Ossenwaard 18-22) gefotografeerd. De foto's zijn gebruikt voor de Bosch van Drakestein van Nieuw Amelisweerd pagina. In de negentiende tot de twintigste eeuw bezaten de families Bosch en familie Van Nispen tot Sevenaer beide boerderijen.

Vervolgens reisden we door naar Langbroek, daar bezochten we de kerkelijke Hervormde Gemeente te Nederlangbroek (aan de Brink 8). Met daarbij de plaatselijke begraafplaats, die uit twee gedeeltes bestaat, de Algemene- als Hervormde begraafplaats. Deze hebben we onderzocht.

Huis Sterkenburgerlaan 2-6 te Sterkenburg, waar Alida Jacoba van Westrenen in 1771 de eerste steen legde.

Graven van familieleden Van Hardenbroek fotografeerden we. Leden van de familie bewoonden eens het in de buurt gelegen huis Hardenbroek, in de toenmalige gemeente Driebergen-Rijsenburg/Sterkenburg.

Het kerkgebouw fotografeerden we, evenals de plaatselijke gedenkstenen en steenmonumenten van de familie Van Westrenen/Van Hardenbroek. Familieleden Van Westrenen bewoonden vanaf eind achttiende eeuw het nabijgelegen kasteel Sterkenburg. Zij hadden diverse vast- en onroerende goederen in de omgeving, ook in Houten en 't Goy.

Op de terugweg, via de Langbroekerdijk, fietsten we naar het buurtschap Sterkenburg naar een pand dat gebouwd is aan de Sterkenburgerlaan 2-6. Hier maakten we foto's, in het bijzonder van een detail in de voorgevel: een gedenksteen voor de eerstesteenlegging. Het fotomateriaal gebruikten we voor de Van Westrenen-pagina.

Oud-Zuilen en Slot Zuylen - de Tuylkade in Zuilen

Op zaterdag 9 juli 2022, hebben we een bezoek gebracht, aan het dorp Oud-Zuilen. Hier zijn de diverse gebouwen, straten, wegen en watergangen en met name de rivier de Vecht op de foto gezet. Aan het Kerkhoflaantje net buiten het dorp Oud-Zuilen hebben we de grafmonumenten van familieleden Tuyll van Serooskerken op

Jhr. Diederik Jacob van Tuyll van Serooskerken (1706-1776)

Heer van Slot Zuylen van 1729 tot 1776

[Diederik Jacob van Tuyll van Serooskerken](#)
(1707-1776) 358x409

[Portret van Helena Jacoba de Vicq \(1724-1768\)](#)

Fragment van de Van Tuyll van Serooskerken-pagina (die achter de schermen van de website de komende tijd in ontwikkeling is).

De heer Co van Bentum en Sander van Scherpenzeel in de N.H. Kerktoren aan de Lobbendijk 1. Samen gingen we op zoek naar oude inscripties, die in de kerkklok te vinden zijn. Ook de monumentale gedenkstenen, die ingemetseld zijn op de begane grond fotografeerden we.

beeld vastgelegd.

Op maandag 1 augustus 2022 bezochten we de Utrechtse wijk Zuilen. Daar hebben we uitgebreid de Burg. van Tuyllkade bezocht en in foto's gedocumenteerd.

De twee bezoeken waren ter voorbereiding op de toekomstige familiepagina Van Tuyll van Serooskerken, die op de wensenlijst van de stichting staat om te ontwikkelen. Vanwege andere alledaagse prioriteiten en de eerdere bedoelde planning is het helaas niet gelukt om de laatste

straatnaam-pagina's in de winter/voorjaar van 2023 op te leveren. Achter de schermen staat al wel een concept-pagina in de ontwikkeling. Over de ontwikkeling van deze familiepagina heeft u in de eerder voorgaande jaarverslagen kunnen lezen.

Bezoek N.H. Kerktoren Oude dorp

Op vrijdag 2 september 2022 is er samen met Co van Bentum (gemeente Houten) een bezoek gebracht aan de N.H.-kerktoren in het Oude Dorp, aan de Lobbendijk 1. Hier hebben we de steenlegging in de rechternis (trap naar het orgel) gefotografeerd. Het betreft een steenlegging door burgemeesters en wethouders van de gemeente Houten, die de kerktoren in de negentiende eeuw diverse malen hebben laten restaureren. Hierop hebben we de kerktoren beklommen en hebben we de inscripties van de kerkklok uit de zeventiende eeuw gefotografeerd. Het vastgelegde materiaal gaat gebruikt worden voor de wijkpagina Houten Zuidwest, buurt De Stenen. Voor deze pagina is het idee om gedenkstenen of plaquettes die in de gemeente Houten aanwezig zijn te gaan verzamelen. Dit idee, hebben we afgekeken van een lid van de Historische Kring van de gemeente Baarn. Hij heeft alle panden

in die gemeente, met een eerstesteenlegging of gedenksteen, geïnventariseerd en online gezet. Veelal in samenwerking met de eigenaar of bewoners van dat pand. De komende jaren beoogt SHH ook zo iets te realiseren, maar dan uiteraard in Houten en op de eigen SHH-website.

Golfen in de Lage Vuursche

Op zaterdag 17 september 2022 vierden we als bestuur met aanhang het vierjarige bestaan van de stichting. In de Lage Vuursche in de middag een potje golf gespeeld, waar eenieder het naar zijn en haar zin had. Het decor van de midgetgolfbaan had een sprookjesachtige aankleding. Bij de laatste hole had kasteel Drakestein een rol in het decor van de baan.

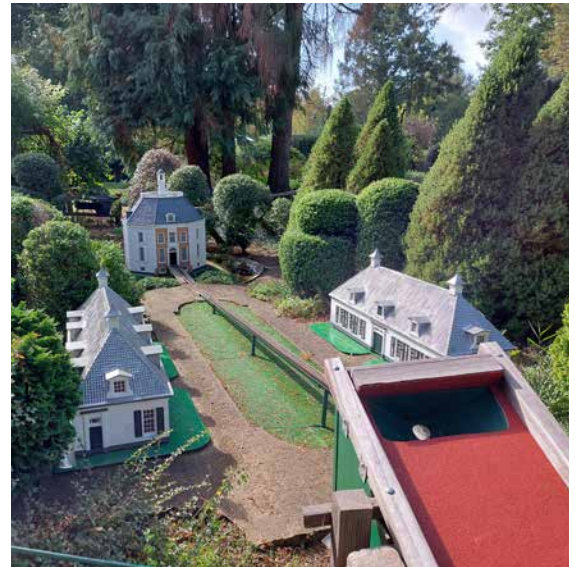
De laatste hole op de midgetgolfbaan in de Lage Vuursche, waarbij kasteel Drakestein een rol speelt in het golfbaan decor.

Hierna genoot de groep van een heerlijke pastamaaltijd bij jhr. Paul Bosch van Drakestein, thuis op zijn landgoed net buiten het dorp. We hadden voor de locatie in de Lage Vuursche gekozen, omdat we een goede samenwerking hebben opgebouwd met de heer Bosch. In die periode ontwikkelde de stichting een familie Bosch van Drakestein Hoge- en Lage Vuursche-pagina. Waarbij de heer Bosch ons hielp met het aanleveren van familiefoto's en papieren, om te onderzoeken en eventueel te gebruiken voor publicatie. Het weer was die dag fraai, met wat zon en regen, met uiteindelijk een mooie afsluiting op het terras. In de prachtige bossen van de Lage Vuursche. Al vele jaren maakt onze huis DTP'er, de heer Peter Koch, het jaarverslag op. Zo ook dit jaar, hier zijn we hem al die vele jaren erkentelijk voor.

Archieven

Nationaal Archief

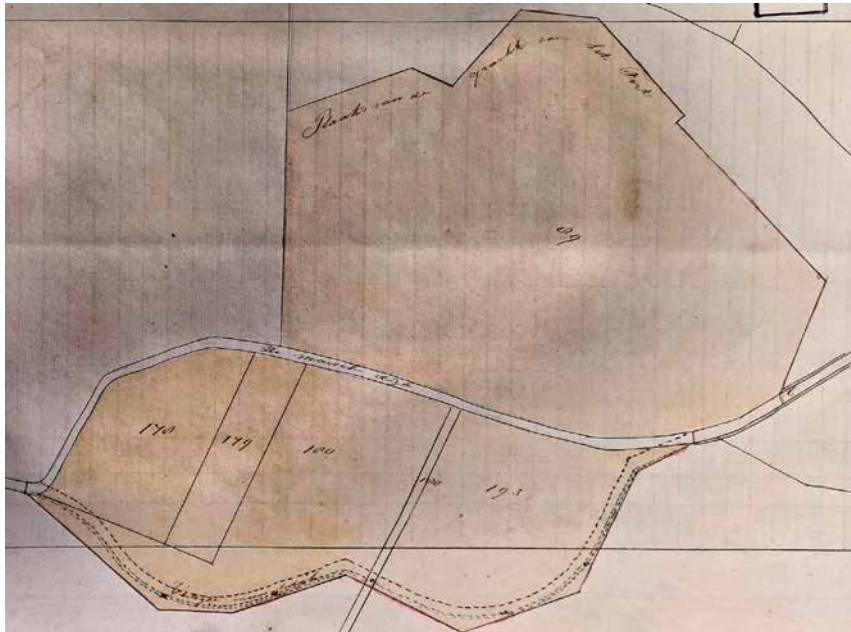
In het jaar 2022 is het er niet van gekomen om na de Corona jaren verder archiefonderzoek

te verrichten in het Nationaal Archief in Den Haag. In het najaar van 2023, is de planning, pakken we het archiefonderzoek aldaar weer op. De planning is verder, om vooral in 2024, als de voorraad van te onderzoeken dossiers bij Regionaal Archief Zuid-Utrecht op is, meer in te gaan zetten op onderzoek bij het Nationaal Archief. In 2024 gaan we bij het Nationaal Archief beginnen om de diverse dossiers en kaarten, die de afgelopen jaren uit de inventaris-beschrijving van de archiefbank verzameld zijn, verder te onderzoeken. Onderwerpen hierin zijn de familie Bosch van Drakestein en de diverse aankoopakten van bossen en landerijen van Staatsbosbeheer in de regio Utrecht. Hierna gaan we verder met het onderzoek naar de Wegen in de Stelling van Honswijk. Vooral de elementen van landschappelijke aanpassing in de Nieuwe Hollandse Waterlinie zullen verder uigediept worden. Dit onderzoek ligt sinds eind 2019 stil.

De heer Peter Koch en Sander van Scherpenzeel, tijdens het aanbieden van een cadeau. Als blijk van waardering, voor het al vele jaren opmaken van onze jaarverslagen en rapporten. Foto: Els Koch.

Kaart met in geel gearceerd, de gronden die de Staat der Nederlanden van familie Bosch van Drakestein en De Heus kocht. Dit om Fort bij Vechten te laten ontwikkelen in de jaren zestig van de negentiende eeuw. Bron: HUA, 1294.

RHC Vecht en Venen

In 2024 gaan we een aantal keren naar het RHC Vecht en Venen in Breukelen. Hier gaan we de originele notariële akten van familie Van Tuyll van Serooskerken bekijken. Eerder hebben we de datum-verwijzingen gevonden in de hypotheek4 boeken bij Het Utrechts Archief. De akten zullen op termijn gebruikt worden op de familiepagina Tuyll van Serooskerken.

Het Utrechts Archief (HUA)

In het jaar 2022 onderzochten we de notariële archieven van de stad Utrecht en de hypotheek4-boeken (H4). Hierin werden de overdrachten van vast- en onroerend goed in vastgelegd, veelal overgeschreven uit de originelen notarisakten. In sommige gevallen werden van een verwijzing uit zo'n H4 boek de mooiste en bijzonderste akten opgezocht in het notariële archief. De akte vermeldt de perceelnummers, handtekeningen van desbetreffende personen en de aan- en ver-

Sander van Scherpenzeel tijdens een van de studiezaal bezoeken op een donderdagavond aan Het Utrechts Archief. Rechtsomder de handtekening van de heer Essaye Gillot, heer van Heemstede.

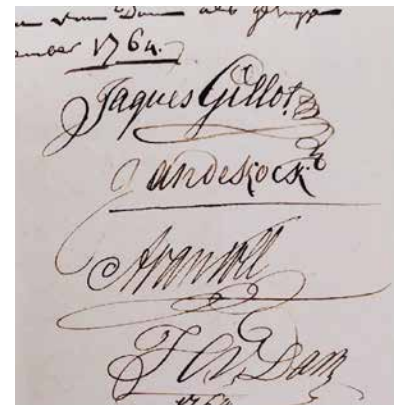
koopsom. In de leukste gevallen zat er soms een kadastrakaartje bijgevoegd. Bij het raadplegen van de H4-boeken werden bekende boerderijen, villa's, landgoederen of kastelen uit de tijdspanne van 1832 tot 1975 in eigendomsgeschiedenis onderzocht. Panden gelegen in de Utrechtse binnenstad, waar eens de Utrechtse adel woonde, of zij die in relatie staan met ons werkgebied, zijn onderzocht.

Van nieuwe onderwerpen of objecten waar we het fijne van willen weten. Dan zoeken we het betreffende dossier op in de archiefbank en plannen het opvragen in. Bij een eerstvolgend bezoek aan het archief, zowel in Utrecht als Wijk bij Duurstede. In Het Utrechts Archief is onderzoek verricht in de archieven van de Staatsspoorwegen, familiearchieven Van Hardenbroek, Van Tuyll van Serooskerken en Strick van Linschoten.

Op donderdagavond 10 november 2022 deden we nog een leuke ontdekking. Eerder vonden we in de krantenbank van Delpher een veilingadvertentie van 10 april 1852 over de verkoop van de Buitenplaats Oudwijk te Utrecht. Hier werd als laatste verkoop perceel de ambachtsheerlijkheid Houten en 't Goy aangeboden, ten overstaan van de Utrechtse notaris Buskes.

Nu onze nieuwsgierigheid gewekt was, vroegen we ons af, of de heerlijkheid van Houten en 't Goy ineens behoorde tot de familie Von Goltstein. Daarvan hadden we eerder in het kadastreregisters gezien dat de buitenplaats rond die tijd op naam van de familie stond. Bij het opzoeken in de notariële archieven vonden we bij de verkoop een machtiging van baron d'Yvoy om de heerlijkheid te laten veilen. De heerlijkheid bleek wel van de familie d'Yvoy te zijn, maar niet van de familie Von Goltstein. Waarschijnlijk waren de beide baronnen bevriend of hadden ze in zakelijk opzicht een goede band.

De heerlijkheid was tot en met 1812 van Frederika Johanna Hangest d'Yvoy, douairière van

Op donderdag 2 juni 2022 bestond de stad Utrecht 900 jaar, die dag bezochten we Het Utrechts Archief. Hierna zijn we uit eten gegaan, aan de Oudegracht, waar veel muziek en feest in de stad te horen was. Bovenaan de foto een fragment van de originele kaart van landgoed Rhijnauwen uit de achttiende eeuw, die we op die dag digitaal verkregen.

Gerlach Theodorus van de Capellen, Heer van Schonauwen (kasteel). Maar ook de bezitter van de ambachtsheerlijkheden Houten en 't Goy en Mijdrecht. Het bezitten van een ambachtsheerlijkheid was in de zeventiende, achttiende en negentiende eeuw een heerlijk recht. Adellijke families of notabelen konden zulke heerlijke rechten bezitten. Je had ook het recht van tiendheffing, dat betekende dat een/tiende deel van de opbrengst van het land toebehoorde aan de tiendhouder. Een ander voorbeeld hierin is het windrecht, dat het mogelijk maakte om de molen te laten draaien. Tijdens de veiling werd op de heerlijkheid van Houten en 't Goy door de burgemeester van Bunnik f. 1000,- geboden. Maar bij opbod is het perceel opgehouden met heerlijkheid. Tot 1961 bleef de ambachtsheerlijkheid Houten en 't Goy in het bezit van de familie Van Hangest d'Yvoy. Nadat de barones d'Yvoy overleed in 's-Gravenhage was er geen persoon meer met de titel van Houten en 't Goy.

Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU)

In 2022 er weer veel onderzoek verricht bij het Regionaal Archief Zuid-Utrecht te Wijk bij Duurstede. Al blijft het een hobbymatige interesse en doen we het omdat we het leuk vinden. Onderzoek is er gedaan in de notariële archieven van diverse geselecteerde notarissen, die eens statutair gevestigd waren in Houten en Wijk bij Duurstede. Van notarissen H.J. van Mariënhoff, zijn schoonzoon B.G. van Heijst en zijn zoon H.J. van Heijst, doorzochten we de akten. Vooral op verwijzingen (van datum) van diverse veilingen van boerderijen, herbergen of ander vast- en onroerend goed in Houten en Bunnik. Zeker als het verkocht is door een notabel persoon heeft het altijd onze interesse. Vanaf de zomer verrichtten we onderzoek in het familiearchief de Wijkerslooth de Weerdesteyn. Dit leidde tot verdere aanvullingen en verbeteringen van de Wijkerslooth-pagina. Diverse malen raadpleegden we het gemeentearchief van Houten, om de onderwerpen die op dat moment onze interesse hadden, in het betreffende dossier op te zoeken. Bouwvergunningen, aan- en verkopen of correspondenties over pacht of huur passeerden de revue. Begin 2024 is het volgens planning, dat we na vijf jaar het project van de notariële archieven in afronding gaan brengen. Het betreft de notarissen van Houten en Wijk bij Duurstede, die in de periode 1811 tot en met 1935 werkzaam waren. Hierna zullen meer dan 400 inventarisnummer bekeken zijn en vele duizenden akten doorgenomen.

Het is dan afwachten, totdat het staatsbedrijf Doc-Direkt, daar waar alle archieven van ministeries en notarissen van Nederland in bewaring zijn, zullen overgaan tot het vrijgeven van de notariële akten uit de periode 1936-1945. Dit na een bewaartermijn van 75 jaar, vanaf het laatste en het jongste document tot en met 31 december 1945.

Elk eerste jaar van elk nieuw decennium, verdeelt men het tienjarig notariële archiefblok over de betreffende rijksarchieven in het land. In de regio waar eens een notaris statutair gevestigd is. Hierna volgt, indien dat nodig is, de verdeling van de notariële akten naar de regionale archieven.

Als eenmaal de akten zijn aangekomen bij het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) en hierna toegankelijk gemaakt zijn, kunnen we dit blok verder onderzoeken. Zolang dit niet bewerkstelligd is, is het plan dat we eens per twee maanden naar dit archief gaan om de goede onderliggende contacten met het personeel

Momentopname van een woensdag in de studiezaal van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht in Wijk bij Duurstede. Divers archiefonderzoek is in de notariële archieven verricht, met daarbij de losse stukken en dossiers.

van het archief te onderhouden. Misschien dat er tussendoor nieuwe onderwerpen opduiken. Maar zonder dat is het zeker dat in 2024 de grote hoeveelheid uit te zoeken dossiers na 14 jaar op zijn.

De heer Willy Kruijssen en Sander van Scherpenzeel op Den Haag Centraal na het bezoek aan het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis.

RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis

Op woensdag 14 september 2022 bezochten we het RKD, dat de oude benaming is voor het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie, nu het Nederlands Instituut voor Kunst-

geschiedenis geheten. Hier gingen we samen met Willy Kruijssen uit Schalkwijk naar toe. Het instituut is gelegen naast het Nationaal Archief in Den Haag en herbergt een grote collectie aan portretten van notabelen, adellijken en patriciërs. Die dag zijn we op de computer op zoek gegaan naar portretten, die iets met ons interessegebied en onderzoeksgebied van doen hadden. Uiteindelijk vonden we een paar mooie portretten in de database.

Archief Eemland

Op woensdag 6 april en 4 mei 2022 brachten we een bezoek aan het Archief Eemland in Amersfoort. Onderwerp van onderzoek waren aanvullingen op de geschiedenis van de familie Bosch van Drakestein in de Hoge- en Lage Vuursche. Onder andere werden boedelscheidingen, aan- en verkoopakten van bekende boerderijen en gebouwen in de Lage Vuursche en Baarn onderzocht. In april 2023 komen we weer bij dit archief voor klein aanvullend onderzoek naar het eerdergenoemde onderwerp. Hiernaast zal een aantal geschiedkundige zaken worden meegenomen, die betrekking hebben op het Kromme Rijngebied.

Op de studiezaal hebben we ook archiefonderzoeker Thomas uit Soesterberg ontmoet. Met wie er gelijk een klik was. Sinds mei 2022 zijn we elkaar vaker tegengekomen en sindsdien wisselen we ervaringen uit. En leren we van elkaar als het gaat om archiefonderzoek.

RHC Rijnstreek en Lopikerwaard in Woerden

Op woensdag 12 oktober 2022 brachten we een eenmalig bezoek aan het Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard in Woerden. Enige jaren geleden is het gemeentehuis van Woerden, daar waar het RHC gehuisvest is, gerenoveerd. Op die 12e oktober zijn we samen met Gijs van Kesteren onderzoek gaan doen. Hij bekeek zijn familiegeschiedenis en SHH het archief van het Hoogheemraadschap De Lekdijk Bovendams.

Diverse stukken waar onze interesse naar uitging bleken niet datgene te bevatten van wat we hoopten te vinden. Een onderzoek in het stadsarchief van Montfoort, als aanvulling op de familiegeschiedenis van Strick van Linschoten, werd kort en bondig gehouden. Daarbij bekeken we diverse notariële akten van familie Bosch van Drakestein. Zij deden in de negentiende- en twintigste eeuw zaken bij notarissen in het zuidwesten van de provincie Utrecht. Veel dossiers zullen niet meer opgezocht worden, omdat eerder al veel archiefonderzoek is

Na een bezoek, aan het Gelders Archief hebben we een wandeling ondernomen. Dit was in de uiterwaarden van de Nederrijn bij Renkum en over het landgoed Duno naar Heveadorp.

verricht. Dat was nog vóór de grote renovatie van het gemeentehuis, met de aldaar bewaarde waterschapsarchieven, die heden aan het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden behoren.

Gelders Archief

Op donderdag 28 april 2022 bezochten we het Gelders Archief samen met een vriend. Onderwerp van onderzoek waren de familie Van Hangest d'Yvoy van Houten en 't Goy. Zij hadden in de negentiende- tot aan het begin van de twintigste eeuw behoorlijk wat gronden in bezit, in en om de stad Arnhem. Waaronder de boerderijen De Geitenkamp en de Schuttersberg. Het ligt in de verwachting dat in 2023 weer een bezoek zal worden gebracht aan het Gelders Archief. Dit in combinatie met een bezoek aan kasteel en landgoed Rosendaal bij Velp. De bijbehorende begraafplaats, waar diverse familieleden Van Pallant, d'Yvoy en Luden liggen begraven, zal ook bekeken worden. Beiden families hebben in relatie gestaan met het grondgebied van de gemeente Houten.

Aantal bezoeken

Het aantal bezoeken aan de studiezaal per archiefinstelling in het najaar 2022.

Het Utrechts Archief: 30x bezoek 216 t/m 246
Regionaal Archief Zuid-Utrecht: 23x bezoek 148 t/m 171

Regionaal Historisch Centrum Rijnstreek en Lopikerwaard: 1x bezoek 37

Het Gelders Archief: 1x bezoek 8

Archief Eemland: 2x bezoek 3 en 4

Dat heeft het totaal aantal bezoeken, voor de periode van 01-01-2022 tot 31-12-2022, op 57 keer gebracht.

Bij diverse archiefdiensten hebben we verzoeken tot digitalisering van dossiers gedaan. Daarvan zijn te noemen: Het Utrechts Archief, het Stadsarchief Amsterdam en andere archiefdiensten met een enkel verzoek. Hiervan hebben we geen statistieken bijgehouden.

Website

Algemene ontwikkeling

De hoop was voor het jaar 2022 dat de website na achttien jaar in afronding zou komen. Wel was het qua bezoekersaantallen met ruim 133.000 website-bezoekers een goed jaar. Dit aantal is inclusief zoekrobots en individuele bezoekers. In de ontwikkeling bewerkstelligden we een hoop, maar ook in verbetering en uitbreiding van de website. De vier wijk-pagina's, de centrum-pagi-

Voorbeeld portret van hoe we onze eigen canvas-huisstijl hanteren. Portret van jonkvrouwe Maria Thérèse Bosch van Oud Amelisweerd (1898-1966), met een van haar kleinkinderen Michiels van Kessenich op schoot.

na, en de bedrijfsterreinen-pagina zijn opnieuw vormgegeven. Met behulp van fotoprogramma Irfanview zijn honderden foto's in canvas vignet gezet.

Het resultaat is dat de pagina-layout meer in balans is en dat er minder open ruimtes zijn. Met de naast elkaar gepositioneerde foto's, met eronder de bijschriften van het beeldmateriaal, geplaatst in een tabel, gegroepeerd in fotogalerijen, gebeurde het weleens, dat het ene onderschrift langer was dan de ander. Een disbalans van open ruimte onderaan het beeldmateriaal verstoorde de bladspiegel. Vele avonden en middagen werkten we aan de verbeteringen ervan. Aan het begin van 2023 gaf de server van de website een foutmelding. Het betrof een zogeheten '404-melding', hetgeen een lege witte pagina geeft, en het instabiel laden van de diverse pagina's. Bij het laden van de bewerkingsmodus van de pagina bleef het geheel tot in de eeuwigheid laden. Deze foutmelding leek me in eerste instantie vooral aan de provider om dit op te lossen. Vele dagen van zorgen volgden. Na lang nadenken kwam de conclusie, dat voor internet en websites niet altijd de *Sky is the limit* is, als het gaat om het publiceren van (beeld)materiaal op hostingruimte. De provider adviseerde om de vele afbeeldingen verder te verkleinen en zuiniger met de opslagruimte om te gaan.

Lange tijd genereerden we foto's in canvas vignet, met een 40% kwaliteitsniveau, een verhouding van 1:1, en in formaat 1020px bij 1020px. Dit bleek met de duizenden foto's op de website toch wat te veel te zijn. Een foutmelding 404 kan ook betekenen dat de server de vele bronnen bij het laden niet meer aankan. Bronnen zijn dan andere servers in de wereld, waar de foto's en andere informatie vandaan gehaald moeten worden.

Hierop hebben we besloten om de afbeeldingen voortaan te comprimeren tot formaat 800px bij 800px (met een beeldopslag-kwaliteit van 40%). De meeste eerder geplaatste afbeeldingen hadden een grootte van 160kb, terwijl het advies luidt een grootte van 50 tot maximaal 60kb aan te houden. Dit gaan we in de toekomst dan ook doen. Ook het hosten op de eigen server zal in de toekomst meer via (online fotodienst) Flickr gaan verlopen. Omdat de serverruimte bij Strato qua opslagcapaciteit bijna aan de opslaglimiet zit.

In het najaar van 2022 is het gelukt om een pagina 'Bedrijventerreinen, Voorzieningen en Plaatsnamen' gereed te krijgen. Daarnaast was er het streven om de pagina 'Dorpen, Buitengebied en andere Plaatsen' in de winter van 2022 op 2023 ook in orde te krijgen. Maar zoals in elke ambitie en in elk proces treedt er weleens vertraging op, of loopt de boel in het honderd. Zo ook bij de ontwikkeling van de laatste twee pagina's, die te veel informatie en te zware foto's bevatten. Eerder beschreven hoe we dat voortaan beter gaan aanpakken.

De twee nieuw aangemaakte pagina's, die naar mijn idee een verder goede verdeling van de onderwerpen waren, bleken toch te groot te zijn. Het laden in de browser duurde weer veel te lang. Hierop besloot ik de pagina's qua onderwerpen verder te verdelen, maar bovenal er eerst een paar weken afstand van te nemen. Het werd allemaal wat te veel, zeker nadat de foutmelding op de website erbij was gekomen.

In maart 2023, voerde ik diverse bewerkingen uit op de website, met prioriteit voor het beschrijven van de straatnamen in de dorpen en het buitengebied. De meeste foto's hebben een alt-tekstbeschrijving gekregen. Alleen de straatnamen zullen op een later moment beschreven worden. Dit gaat op zijn eigen tijd gebeuren. Na het beschrijven van deze pagina gaan we verder kijken waar we het meeste zin in hebben. De onderwerpen verdeelden we op acht andere pagina's, zoals die over 'Ontsluitingswegen - Bruggen en Viaducten' en 'Meren en Plassen - Parken en Bossen'.

Portret van Franciscus Johannes baron de Wijkerslooth de Weerdesteyn (1792-1864). Alle in leven zijnde familieleden De Wijkerslooth zijn nazaten van hem.
Bron: RAZU, 386.

Het komt eens af, maar wanneer is niet te voorspellen. Mijn droom is dat het in het jaar 2025 zou kunnen lukken. Een project dat 20 jaar eerder begon!

In de zomer van 2022, ontvingen we een brief van drie schrijvers. Zij attendeerden ons op het feit, dat een stuk tekst op de website volgens het citaatrecht geplaatst had moeten worden. Het betrof een geschiedschrijving over de grafkapel van familie de Wijkerslooth de Weerdesteyn in

Schalkwijk. Bij nadere beschouwing bleek inderdaad dat er aan diverse teksten en afbeeldingen verbeteringen konden worden doorgevoerd. Besloten is de pagina voor een tijdje offline te halen, totdat op advies van de schrijvers de verbeteringen zijn aangebracht.

Bij de herontwikkeling van de Wijkerslooth-pagina, is een aantal boerderijen in Schalkwijk en Tull en 't Waal een slag dieper onderzocht. De boerderijen *Remus en Romulus*, aan het Overeind in Schalkwijk, de aan de Lekdijk gelegen boerderijen *De Stenen Kamer* en *De Schalkenberg*, en een naamloze boerderij, onderzochten we uitvoerig. De resultaten daarvan zijn uitgewerkt op de betreffende pagina. Beide boerderijen bleken eens in het bezit te zijn geweest van de familie De Wijkerslooth.

In het najaar van 2022 is er tijd besteed om de website te verbeteren en te structureren. In de kerstvakantie van 2022 werd de pagina, nadat alles in orde gemaakt was en na goedkeuring van de (brief)schrijvers, weer opengesteld. In januari van 2023 was deze pagina zelfs, qua bezoekersaantallen, een groot succes. Heel bijzonder was ook, dat de hoofdbaron van de familie de Wijkerslooth, in eigen persoon z'n complimenten uitte over de familiepagina.

Na het toevoegen van de vijf boerderijen, aan de Wijkerslooth-pagina hebben we nog twee nieuwe pagina's ontwikkeld, een 'Boerderij Den Oord-pagina' en een 'Boerderij Nieuwoord-pagina'. Het leuke hieraan is, dat een oud-bewoner, Henk de Vor, ons vanuit Amerika benaderde. En divers beeldmateriaal aanleverde, waarop te zien is hoe de familie De Vor eens boerderij Nieuwoord (aan de Notengarde 3) bewoonde. Een mooie hechte samenwerking was het resultaat.

Boerderij Nieuwoord, gelegen aan de toenmalige Utrechtseweg in de jaren zeventig van de vorige eeuw. Collectie Hans Schemmekes.

Boerderij aan de Oud Wulfseweg 5, met rechts bovenaan het portret van jhr. Ram, die eens de bezitter van de boerderij was.

Voor de naamloze boerderij aan de Oud Wulfseweg 5 hebben we een historisch onderzoek uitgevoerd en een artikel geschreven. De afkadering waar we in werken moet zijn dat boerderijen in de eigendomsgeschiedenis moeten liggen in Houten of het Kromme Rijngebied. Of in omgeving een naamsbekendheid onder de bevolking heeft, of in bezit moet zijn geweest van adellijke- of patriciërs geslachten. De boerderij is onderzocht, omdat hij aan het begin van de negentiende eeuw in het bezit is geweest van de familie Testas van Oud-Wulven. Zij hadden verderop het kasteel en herenhuis Oud-Wulven in bezit. In de zomer van 2022 hebben we vooral in Het Utrechts Archief notarieel onderzoek verricht naar deze boerderij.

Hierin ontdekten we nog wat leuks. De boerderij was in het midden van de negentiende eeuw in het bezit geweest van de familie Ram uit Utrecht. Deze familie Ram staat niet in verwantschap met de familie Ram van Schalk-

wijk. Zij bezaten de boerderij vele jaren. Hierop vonden we diverse akten en portretten (van familieleden Ram), die toegevoegd zijn op de Oud-Wulven-pagina. Net als bij de familie Ram van Schalkwijk, is ook de Utrechtse familie Ram in de negentiende in de mannelijke lijn in naam uitgestorven.

In de twintigste eeuw is de boerderij vele jaren in het bezit geweest van de familie Van Maaswaal uit 't Goy. In 2020 verkocht de familie Van Maaswaal de boerderij aan drie echtparen. Zij lieten de boerderij kadastraal in drie delen splitsen en grondig renoveren.

Twee van deze drie echtparen deden mee met onze rondleiding door Oud-Wulven! En zij gaven later nog een welgemeend compliment over het artikel van de eigendomsgeschiedenis. Via de website, van Vanoostroom.com, vonden we dat het stuk grond onder de boerderij in de middeleeuwen in bezit is geweest van het St. Joosten Gasthuis. En ook dat het een perceelsnaam had:

Zicht op boerderij De Ossenwaard aan de Ossenwaard nr. 20 in Cothen in april 2022.

de *Oriendel*, dat de betekenis heeft van ‘in het oosten gelegen’. Zo kon aan het perceel, onder de boerderij de oorspronkelijke naam gegeven worden.

Als laatste vonden we het leuk om twee boerderijen in Cothen, gelegen aan de Ossenwaard, met hun eigendomsgeschiedenis te beschrijven. De boerderijen behoorden eens bij het vastgoedbezit van het landgoed Nieuw Amelisseweerd. We maakten een eigendomsoverzicht tot de jaren tachtig van de twintigste eeuw. Hiervoor hebben we zelfs bij het kadaster een aankoop gedaan van een hypotheek4-akte. Hierin staat te lezen,

dat de boerderij verkocht is door de familie Van Nispen tot Sevenaer-Von Bönninghausen tot Herinckhave aan de oorspronkelijke pachtboer.

Portretten in particulier bezit

De stichting heeft een specialisme ontwikkeld over de lokale adel in het Kromme Rijngebied. Met hierbij de te onderzoeken buitenplaatsen, het (oud) vast- en onroerend goed, met de pachtboerderijen die eens de buitenplaatsen behoorden. Verhalen uit vroegere tijden vragen voor de verbeelding ook om een portret. Hoe heeft een jonkheer of baron eruitgezien? Om

Boerderij De Hoop aan de Ossenwaard nr. 19 in Cothen april 2022.

Portret van Diederick van Veldhuysen (1651-1716), heer van Heemstede. Als buste op zijn grafmonument in de Nederlands Hersteld Hervormde Pleinkerk, in het Oude Dorp van Houten.

een portret te vinden, heeft de stichting in de loop van de jaren een uitgebreide kring aan contacten opgebouwd. Vaak zijn het nazaten die nog een portret aan de wand hebben hangen, met daarop hun voorouders geportretteerd. De notabelen namen vaak zitting in het plaatselijke waterschapsbestuur of de gemeenteraad. Zij hadden een groot aanzien bij de plaatselijke bevolking. Veelal hadden ze diverse obligaties (in buitenlandse bedrijven), pachtgoed in beheer en bezit, of leningen en hypotheek bij de plaatselijke dorpelingen uitstaan. Zoals bij elk landgoed, met een groot bijbehorend areaal aan bosland, weiland en akkerland bracht de pacht van de boeren, werkend op zo'n landgoed, genoeg op. De heer kon zo zijn leven lang met de andere daarbij behorende privé financieringen als bank fungeren.

Na het overlijden van (groot)vader of oom, verdeelde men het familiekapitaal onder de erfgenamen, hierdoor bleef het kapitaal binnen de familie.

In de vele jaren dat we de notariële archieven doorzoeken, naar boedelscheiding akten en huur- en pacht akten, zien we vooral bij familie Strick van Linschoten en op Nieuw- en Oud Amelisweerd bij de familie Bosch van Drakestein dat ze, met het grote familie vermogen,

Sander van Scherpenzeel en Frank Hettinga, op een donderdagavond na een bezoek aan Het Utrechts Archief.

de plaatselijke bevolking in Bunnik en Vechten, Houten en de stedelingen van Utrecht, volop voorzagen van leningen, hypotheek of obligaties. Dat duidt erop dat de beide families begaan zijn met de plaatselijke bevolking, buurtgenoten en dorpelingen.

Wat ook opvalt, is dat jhr. Jan Carel Wendel Strick van Linschoten van Rhijnauwen (1790-1850), veel samenwerkt met dorpelingen, de tuinbaas, de kamenierster, de boswachter, klusjesman en plaatselijk pachtboer. Na zijn overlijden wordt het lokale personeel, wat we ook zien bij familieleden van Bosch, rijkelijk bedeeld uit zijn erfenis. Ook kan het personeel vaak nog tot aan hun overlijden van de nalatenschap gebruiken, zoals in voedsel of huisvesting.

Een grote wens voor ons is, dat een portret bij het geschiedenisverhaal van de betreffende persoon opgenomen kan worden. Hoe zag zo'n persoon er eertijds uit? Vaak is er in de online-beeldbanken een portret te vinden. Via diverse sporen, verwijzingen of onderzoeken in het land, weten we vaak ook een nazaat te vinden die een portret in bezit heeft. Bij de familie Bosch en Strick en de Wijkerslooth is dat al een aantal keren gelukt. Als het contact gelegd is, is het vooral een zaak van geduld.

Al die gedane moeite en tijd resulteerden vaak in de prachtigste portretten of familiefoto's. Deze gebruiken we op de website, op de betreffende familiepagina. Hierop maakt het dat een pagina

De monumentale gedenksteden in de rechternis van de kerktoeren op de begane grond uit 1865 en 1893, ter gelegenheid van de vernieuwing en renovatie.

Een van de eerst gefotografeerde gedenksteden waarvan we de komende jaren een inventarisatie gaan maken. Linksboven is de eerste steen van de Montessorischool, aan de Korenmolen, uit 1985 te zien. Met rechtsboven de struikelsteen die ligt aan de Korenmolen 7. Onderaan de gedenksteden voor de bouw van sporthal De Wetering aan de Hefbrug.

helemaal in de stijl van de familie komt, met het bijbehorend landgoed of dorp. De sfeer die dat uitstraalt maakt het helemaal af.

Een vervolg lijn hierop is, dat we een paar jaar geleden op een commerciële genealogie website, een screenshot van onze website vonden. Daarop was een portret van een notabel persoon te zien, die we per slot van rekening van een nazaat gekregen hadden. Het betrof een foto, die we met toestemming mochten publiceren. Op de gevonden website, is achter een betaalmuur, meer materiaal geplaatst. Hierbij op te merken dat het om een persoonlijke account ging en niet door het bedrijf achter de website zelf geplaatst. Hierna besloot het stichtingsbestuur om een waarschuwingstekst op de website te plaatsen. Tegen de nep-genealogen die denken, beter gejat dan even via de goede weg toestemming vragen. Na een tijd verder te zijn, kwamen we via diverse andere websites erachter, dat er weer portretten waren afgehaald van onze website. In de meeste gevallen keurig met bronvermelding. Al enige tijd waren we bezig, om de portretten te voorzien van een watermerk, met een beeldkwaliteit van 40% in jpg bestandsformaat. Hierdoor is het niet meer mogelijk om een portret van de website af te halen. Bij het verkrijgen van particuliere portretten, die vaak exclusief

zijn en niet eerder op internet of andere media zijn te vinden, maken we de afspraak met de familie om het portret van een watermerk te voorzien. Waar ze eigenlijk altijd mee instemmen. Dit geeft de familie de zekerheid te weten dat het materiaal niet gebruikt kan worden door anderen. Voor de stichting is de afspraak een zekerheid, om het alleenrecht tot publicatie te mogen gebruiken en te waarborgen.

Statistieken

In het voorgaande halfjaarverslag beschreven we dat een gedeelte van de website statistieken door een serverfout was verdwenen. Het betrof een periode van drie maanden. In het vervolg hierop zijn we gebruik gaan maken van Google Analytics. Op termijn vervangt deze dienst Google Analytics 4. In de zomer van 2022, isstalleerden we Analytics 4 op de website. Pas na de zomer van 2023 zal een goede vergelijking te maken zijn met de opgedane statistieken uit het voorgaande jaar.

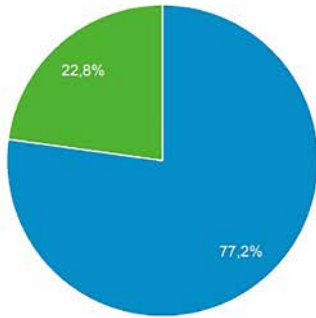
Om toch wat statistieken van onze hosting provider te gebruiken en te vergelijken kunnen we melden dat de website ruim 133.000 keer bezocht is in 2022. Zowel door individuele personen, als ook door zoekrobots van zoekmachines. In vergelijking met de periode over 2021: toen bezochten ruim 100.000 van dit soort personen en bots de website. Dat is ruim een derde meer aan bezoekersaantallen. Statistieken die uitgaan van de oude Analytics, registreren specifiek op personen met een browser, waardoor het aantal website bezoekers een stuk lager is.

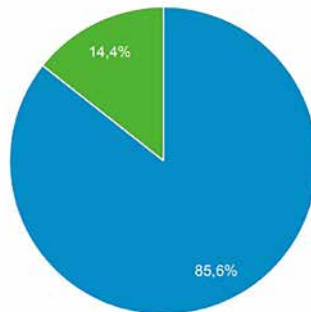

■ New Visitor ■ Returning Visitor

1 jan. 2022 - 31 dec. 2022

1 jan. 2021 - 31 dec. 2021

Gebruikers % Gebruikers

Taartdiagram (links) van het aantal nieuwe bezoekers, in vergelijking met terugkerende bezoekers over heel 2022. Bron: Google Analytics.

Taartdiagram (rechts) van het aantal nieuwe bezoekers, in vergelijking met terugkerende bezoekers over heel 2021. Bron: Google Analytics.

Statistieken over de jaren 2021 in vergelijking met 2022

Websitebezoekers 2022 - 01 / 2022 - 12 in vergelijking met 2021 - 01 / 2021 - 12

Gebruikers: 3.640 versus 2.570 = stijging van 41,63%

Nieuwe gebruikers: 3.626 versus 2.149 = stijging van 68,73%

Sessies: 5.788 versus 3.017 = stijging van 91,85%

Social media

Facebook, Instagram en Twitter

Al vele jaren houdt de stichting zijn activiteiten bij door middel van foto's en berichten via de social mediakanalen. Hierdoor kan men volgen wat de stand van zaken is van de diverse archiefonderzoeken. En of er nog nieuwe wetenswaardigheden zijn te vermelden. Voorkomend hierop

was het vaak zo, dat er via de socials diverse kleine gesprekken of adviezen voortkwamen. De meeste zijn complimenten, die we als stichting mogen ontvangen, vooral datgene wat op de website uitgewerkt is.

Op ons Twitteraccount (@HoutenseH) is in de periode 2022/01 - 2022/12 het aantal volgers gestaag gestegen met ruim 19. Enkele hebben ons account ontvolgd.

Dit heeft ook te maken met het instabiele bestuur van Twitter in Amerika. In 2022, is het bedrijf meermaals in de media geweest, vanwege de massaontslagen. Maar ook vanwege een lage tevredenheidsgraad en het wantrouwen wat men naar het bedrijf had. Dit zorgde ervoor dat vele personen hun account verwijderden. Diverse keren ontvolgde men ons account.

Twitteraccount

Stand in maart 2023:

Volgers: 551

Volgend: 2.209

Aantal berichten vanaf 2011: 19.001

Facebookaccount

Stand maart 2023:

Personen die ons leuk vinden: 300

Personen die ons volgen: 321

Instagramaccount

Stand maart 2023

Volgers: 220

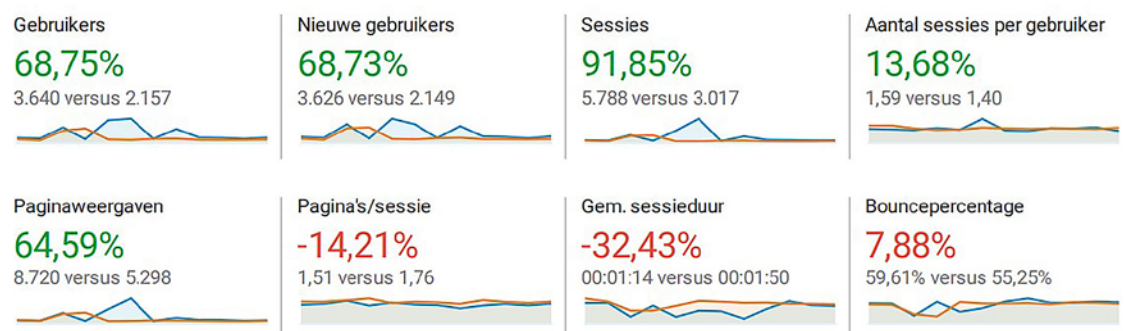
Volgend: 272

Aantal berichten: 757

Aantal gebruikers in 2022 (in blauw) versus 2021 (in geel) die de website per maand bekeken. Bron: Google Analytics.

Tabel waarbij met gebruikerstatistieken over 2022. Dit in vergelijking met het jaar 2021, met het stijgings- of dalingspercentage. Bron: Google Analytics.

Winst en verliesrekening 2022

Financieel Jaarverantwoording 2022

Beginsaldo: € -/- 339,52

Baten: € 2.591,36

Totaal: € 2.251,84

Lasten: -/- € 2.026,36

Eindsaldo: € 225,48

Nawoord

Het jaar 2022 was vooral het jaar dat de stichting onderzoek deed in de kadasterarchieven en de notariële archieven. Diverse archiefvondsten hiervan publiceerden we op de website. Met de mooie bijkomstigheid ervan, dat personen die ons volgen nazaat zijn van een onderzocht persoon of een belang hebben bij de uitgezochte informatie. Ze vinden het vaak leuk om een stuk

over hun familiegeschiedenis terug te lezen, o.a. over onderwerpen waarbij hun voorouders bezittingen hadden of voor de maatschappij functies hebben bekleed.

Met dit project gaan we in 2023 gewoon door. Veel informatie is bekend, maar blijft verborgen omdat het in de boeken op papier blijft staan. De stichting verzamelt deze informatie en zet het op een rij, wat het overzichtelijker maakt. De webpagina's bevatten soms teveel informatie, en zijn daardoor te groot. Hierdoor is het overzicht wel eens wat minder op orde. Dit lossen we vaak op door middel van het verder verdelen van de onderwerpen. Onze specialisatie is het delven en beschikbaar stellen van informatie, voor belangstellenden en geïnteresseerden. Vooral als het materiaal is gehaald uit openbare bronnen. De stichting is er voor u, om inzichtelijk te maken wat anderen nog niet hebben gedaan. Zij

Achterkant van Huis Folmina aan de Oud Wulfseweg 4, tijdens een rondleiding in Oud-Wulven in 2022.

faciliteert in de bekostiging van archiefbezoek, de website en de benodigde materialen. We zijn als stichting opgericht bij notarieel besluit, waardoor men aan het goede doel kan geven. De stichting ondersteunt hierin. Maak ook faciliteert zij bij het verwerven van archieven, het archiveren van de materialen en het laten overbrengen naar een van de regionale archieven. Dit alles doen we met liefde voor het onderzoeksvak, al blijft het een hobbymatige interesse en een plezierige bezigheid. Hierbij wil ik iedereen bedanken die ons de afgelopen jaren heeft gesteund, mee heeft gedaan met een rondleiding, of een gift heeft gegeven. Ook veel dank aan de bestuursleden en vrijwilligers van de stichting, en de ruim 133.000 websitebezoekers die we in 2022 mogen verwelkomen.

Het jaar 2023 is een jubileumjaar voor ons, want het is het eerste lustrum, het 5-jarig bestaan zullen we vieren.

We gaan zien wat 2023 voor nieuwe ontdekking met zich mee zal brengen. We zullen ervan verslag doen, via de website of de social media-kanalen.

Vindt u het leuk wat wij doen, het publiceren en presenteren van informatie. U kunt ons ondersteunen via een gift of donatie, die altijd welkom is.

Ons rekeningnummer is NL92 TRIO 0379 3066 97, t.n.v. St. Houtense Hodoniemen.

Alvast hartelijk dank.

Fotoverantwoording

Foto's zijn gemaakt door Sander van Scherpenzeel, tenzij anders vermeld staat.

Twee luchtfoto's (bovenaan) Boerderij Nieuwoord, toenmalig gelegen aan de Utrechtseweg, gezien in de periode 1970-1974. Nu gelegen aan de Notengarde 3.

Bron: HUA, 1929. Onderaan boerderij Den Oord, gelegen aan de Tarweoord 2, 2a en 4, gezien in het midden van de jaren tachtig van de vorige eeuw. Maker: onbekend, afkomstig van FB Oud Houten. Deze samengestelde foto laat een van de projecten zien waar we in 2022 mee bezig zijn geweest. Namelijk de eigendomsgeschiedenis op een rij zetten van twee boerderijen.